

AVFALLSPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

AVFALLSPLAN	1
3.1 Avfallsdirektivet	5
3.2 Styrmedel.....	5
3.3 Nationella och regionala mål	6
<i>Regionala mål</i>	7
3.4 Nationell avfallsplan	7
3.5 Lagar och förordningar	8
4. Mål och åtgärder i Arjeplogs kommun.....	10
4.1 Mål för avfall som kommunen ansvarar för	10
4.2 Mål för avfall som kommunen inte ansvarar för	12
5 Förebyggande arbete	13
6 <i>Inverkan på miljön</i>	13
7 <i>Information och kommunikation</i>	14

Bilagor:

Bilaga 1. Begrepp och definitioner

Bilaga 2. Nulägesbeskrivning

Bilaga 3. Uppföljning av tidigare avfallsplan

Bilaga 4. Förpacknings- och tidningsavfall

Bilaga 5. Nedlagda deponier

Bilaga 6. Anläggningar för behandling av avfall

Bilaga 7. Prognoser

Bilaga 8. Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga 9. Uppgifter till länsstyrelsen

Förord

Alla kommuner är enligt miljöbalken 15kap 11§ och avfallsförordningen skyldiga att ha en renhållningsordning som består av en avfallsplan och renhållningsföreskrifter. Innehållet i avfallsplanen specificeras i naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2006:6. I renhållningsordningen beskriver kommunen hur avfall som uppstår i kommunen ska hanteras genom insamling, transport och behandling.

Syftet med avfallsplanen är ge ett underlag för kommunens planering i avfallsfrågor. Avfallsplanen ska utgöra grunden för kommunens ambitioner, mål och visioner i arbetet med de nationella avfallsrelaterade miljökvalitetsmålen.

Arvidsjaur och Arjeplogs kommuner har samarbetat kring framtagandet av renhållningsordningen. Föreskrifterna är gemensamma för de båda kommunerna och avfallsplanerna är i allt väsentligt lika, med hänsyn taget till de lokala förutsättningarna.

Denna avfallsplan har antagits av kommunfullmäktige i Arjeplogs kommun **XXXX-XX-XX** och gäller till och med år **2020**. En uppföljning av målen i avfallsplanen ska ske årligen inom renhållningsverksamheten i samband med bokslut. En ny, reviderad avfallsplan antas senast vid utgången av år 2020.

Allmänheten, representanter för intresseorganisationer, politiska partier, länsstyrelsen, kommunala förvaltningar och andra intresserade har haft tillfälle att lämna synpunkter genom utställning av avfallsplanen.

Avfallsplanen har upprättats av Arjeplog Kommun och Arvidsjaur Kommun i samarbete med Vatten och Miljöbyrån som fungerat som projektstöd under arbetets gång.

Arbetsgruppen har bestått av:

Johan Åberg, Arvidsjaur kommun
Åsa Andersson, Arvidsjaur kommun
Jonas Callin, Arjeplogs kommun
Margita Classon, Arjeplogs Kommun

Projektstöd:

Charlotta Lindberg, Vatten & Miljöbyrån AB

1. Inledning

Föreliggande avfallsplan är en omarbetning och revidering av Arjeplogs kommuns förra avfallsplan, som antogs 2008-04-21 § 66.

Under de år som gått sedan dess har ett antal lagändringar genomförts och ytterligare är på gång. Den förbränningskatt som infördes 2006 är avskaffad. En ny statlig utredning ska utreda om skatten ska återinföras i någon form. Diskussioner pågår om ändrad definition av producentansvarsavfall.

En proposition ligger hos riksdagen angående att tydligare införa avfallshierarkin i miljöbalken. Detta regleras idag i EUs ramdirektiv. Lagändringen föreslås träda i kraft 1 augusti 2016.

En revidering av nu gällande avfallsplan är därför nödvändig. Denna avfallsplan arbetar i huvudsak med tidsperspektivet fram till år 2020. Avfallsplanen och föreskrifterna för renhållning antas av kommunfullmäktige.

Ansvar och organisation

Ansvar för avfallshanteringen är i princip tredelat, där kommun, producenter och avfallsproducent ansvarar för olika delar.

Enligt Miljöbalken har kommunen en renhållningsskyldighet, vilket omfattar insamling och slutligt omhändertagande av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Kommunen har också ansvaret för att hushållens farliga avfall samlas in och transporteras till en godkänd behandlingsanläggning.

Enligt förordningarna om producentansvar är det producenterna, d v s den som yrkesmässigt tillverkar, importerar eller säljer en vara eller förpackning, som har ansvaret för insamling, bortforsling och återvinning av producentansvarsavfallet. Producentansvar gäller idag för förpackningar av papper, glas, metall och plast, returpapper, avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter, glödlampor, däck (ej cykeldäck) och bilar.

För övrigt avfall, d v s avfall från verksamheter och industrier som inte är att betrakta som hushållsavfall och som inte faller under producentansvaret, ansvarar avfallsproducenten för att avfall och restprodukter som uppstår tas omhand på ett godtagbart sätt.

Förslaget till avfallsplan har ställts ut och remissbehandlats under oktober månad 2016. Inkomna synpunkter har så långt möjligt beaktats i planen.

2. Sammanfattning

De viktigaste ledorden för den framtida avfallshanteringen i Arjeplog är att minska avfallets mängd och farlighet samt att öka kunskapen och förståelsen av hur avfallet ska hanteras, samtidigt som tillgängligheten till systemen bibehålls eller ökar. Avfallsplanen innehåller ett antal mål och förslag på åtgärder för att nå dessa. Målen har delats in i mål för avfall som kommunen har ansvar för (och därmed också kan påverka), och mål för övrigt avfall.

Mål för avfall som kommunen har ansvar för:

- Till år 2018 ska mängden felsorterat avfall för fraktionerna förpackningar, farligt avfall samt deponirest ej överstiga, för förpackning 20 % för farligt avfall 0,2 % samt för deponirest ej överstiga 2 %.
- Avloppsslam ska omhändertas och återanvändas.
- Kommunen ska arbeta för att inom en två årsperiod vända den ökande trenden av säck och kärl avfall per person.
- År 2020 ska mängden säck och kärl avfall per person minskat med 5 % jämfört med år 2015.
- Senast år 2020 ska minst 15 % av hushållen ha hemkompostering av hushållsavfall.
- Till år 2018 ska nöjdheten hos kunderna kartläggas.
- Minska antalet undermåliga avloppsanläggningar.
- Till år 2017 ska mätning och dokumentation av matsvinn ha införts i de kommunala storköken för både produktionssvinn och tallriksvinn. Även utveckling av mätmetoder ska genomföras.
- Under 2017 ska en rimlig procentsats för minskning av matsvinn utarbetas för de kommunala primärverksamheterna Vård, Skola och Omsorg.

Mål för avfall som kommunen, företag och allmänhet tillsammans har ansvar för:

- Farligt avfall ska sorteras, förvaras och hanteras på ett från miljö- och hälsoskyddssynpunkt godtagbart sätt. Företagen i kommunen ska även ha god kunskap om vad farligt avfall är och hur det ska hanteras.
- Avfallsenheten och representanter från Förpacknings- och tidningsinsamlingen håller gemensamt samråd kring utformning av insamling, information och skötsel minst en gång per år.
- Allmänna platser och naturmiljön är inte nedskräpade.
- Slam från avloppsreningsverk ska hålla sådan kvalitet att riktvärden för metaller och bioackumulerande organiska ämnen ligger under gällande gräns- och riktvärden.

3. Bakgrund och förutsättningar

3.1 Avfallsdirektivet

Inom EU finns sedan 2008 ett ramdirektiv som gäller alla typer av avfall, det så kallade avfallsdirektivet, som gäller för alla medlemsländer. I avfallsdirektivet slås bland annat fast att avfall ska ses som en resurs.

Direktivet anger vad avfall är och innehåller allmänna principer för hur det ska hanteras. Grundförutsättningen är att man ska förebygga uppkomsten av avfall och hantera det utan att skada människor och miljö.

Avfallshanteringen ska ske enligt en särskild avfallshierarki och underlätta åtgärder som ger bäst resultat för miljön som helhet. Hierarkin är i fallande ordning:

- Förebygg att avfallet uppkommer
- Förbered avfallet för återanvändning
- Återvinn materialet
- Återvinn materialet på annat sätt, till exempel förbränning
- Forsla bort avfallet (d v s deponi)

Hanteringen av avfall ska ske utan fara för människors hälsa och utan att skada miljön. Avfallshanteringen ska ske:

- Utan risk för vatten, luft, mark, växter eller djur
- Utan olägenhet genom buller eller lukt
- Utan att landskapet eller särskilt skyddsvärda områden påverkas negativt

3.2 Styrmedel

Kommunens viktigaste styrmedel för avfallshanteringen är renhållningstaxan. Taxan beslutas av fullmäktige och berör hushållsavfallet. Genom taxans konstruktion kan man stimulera önskade beteenden och motverka oönskade.

Andra styrmedel är kommunens renhållningsordning inkl. föreskrifter och avfallsplan, översiktsplaner och andra kommunala mål- och plandokument som kan fungera styrande.

Taxor och avgifter

Avfallshanteringen skall ha full kostnadstäckning via renhållningstaxan, som fastställs av kommunfullmäktige. Taxan i Arvidsjaur/Arjeplog är uppbyggd av en grundavgift och en kärnhämtningsavgift. Grundavgiften ska täcka kostnaderna för planering, administration, information, grovsoppantering, farligt avfall och återvinningscentral mm. Grundavgiften är lika för alla abonnenter i en- och tvåfamiljsfastigheter, medan lägenhetsinnehavare och ägare av fritidshus betalar en lägre taxa. Kärnhämtningsavgiften ska täcka kostnaderna för behållare, insamling, transport och behandling mm. Kärnavgiften varierar beroende på kärnstorlek. Det finns fyra kärnstorlekar att välja mellan.

Fastigheter som är så svårtillgängliga att den inte kan nås med Renhållarens hämtningsfordon hänvisas till särskild uppställningsplats alternativt särskilt avlämningsställe. Renhållaren avgör fastighets tillgänglighet.

Fastighetsägare som har godkänd kompostering av matavfall och komposterar allt sitt matavfall och annat komposteringsbart avfall, får reducerad kärnhämtningsavgift. Detta efter att man anmält till miljökontoret och erhållit godkännande.

Fritidshus som är anslutna till avfallshämtningen betalar en årlig sophämtningsavgift.

Transport- och hämtningsavgifter för verksamhetsavfall bestäms av de olika aktörerna på den fria marknaden. Vid Återvinningscentralen kan företag lämna avfall mot avgift.

3.3 Nationella och regionala mål

Naturvårdsverket har i december 2013 lämnat förslag på 5 nya etappmål, varav tre är direkt knutna till avfallshanteringen.

1. Återvinning och återanvändning av avfall

- År 2020 tas materialet i avfallet från hushåll och verksamheter till vara så långt som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.
- Minst 60 procent av avfallet från hushåll och motsvarande avfall från verksamheter förbereds för återanvändning eller materialåtervinns.
- Det är enkelt för hushåll och verksamheter att lämna produkter till återanvändning och avfall till förberedelse för återanvändning.
- Landsting och branscher med en betydande potential att bättre ta vara på materialet i avfallet har tagit fram branschspecifika avfallsmål

2. Minskad mängd matavfall

- Matavfallet ska till år 2020 minska med minst 20 %, jämfört med år 2010, sammantaget för hela livsmedelskedjan utom primärproduktionen. Inom primärproduktionen, det vill säga jordbruket och fisket, ska det finnas en handlingsplan för minskat produktionssvinn senast 2016.

3. Textil och textilavfall

- År 2020 är kretsloppen för textilier så långt som möjligt resurseffektiva och fria från farliga ämnen.
- Senast år 2018 finns lättillgängliga insamlingsssystem som säkrar att textilier i första hand återanvänds.
- År 2020 återanvänds 40 procent av de textilier som satts på marknaden.
- År 2020 materialåtervinns 25 procent av de textilier som satts på marknaden, i första hand till nya textilier.
- Senast 2020 underlättas kretsloppet för textilier av att särskilt farliga ämnen och andra ämnen med oönskade egenskaper inte förekommer i nyproducerade textilier.

Regionala mål

Länsstyrelsen arbetade under 2013 med nya regionala miljömål. Efter ett omfattande remissarbete togs beslutet att det inte fanns regionala särdrag som motiverade egna regionala anpassningar av miljö kvalitetsmål, preciseringar och etappmål för Norrbottens län.

Länsstyrelsens beslut innebär att tidigare regionala miljömål (miljö kvalitetsmål och delmål) för Norrbottens län ströks och att de nationella miljö kvalitetsmålen och etappmålen (nuvarande och kommande) antas som regionala för länet.

3.4 Nationell avfallsplan

Naturvårdsverket har tagit fram den nationella avfallsplanen: "Från avfallshantering till resurshushållning - Sveriges avfallsplan 2012-2017". I planen pekas fem områden ut där man bedömer att det finns extra stort behov av åtgärder.

Planens prioriterade områden:

- Avfall i bygg- och anläggningssektorn
- Hushållens avfall
- Resurshushållning i livsmedelskedjan
- Avfallsbehandling
- Illegal export av avfall till andra länder

Sammanfattning av målen:

Hantering av avfall inom bygg- och anläggningssektorn

- **Byggnads- och rivningsavfall:**
Senast år 2020 ska förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall vara minst 70 viktprocent.
- **Avfall i anläggningsarbeten:**
Den miljö- och hälsomässigt säkra användningen av avfall och material i anläggningsarbeten ska öka.

Hushållens avfall

- **Återanvändning och förberedelse för återanvändning:**
Återanvändningen av hushållens avfall ska öka, bland annat genom att det ska bli enklare för hushållen att lämna material och produkter till återanvändning eller till förberedelse för återanvändning.

- **Textilier:**
Återanvändning av textilier och materialåtervinning av textilavfall ska öka.
- **Materialåtervinning och insamling:**
Materialåtervinning av hushållens avfall ska öka och minst 90 procent av hushållen ska vara nöjda med insamlingen.
- **Elavfall och batterier:**
Insamlingen av elavfall till materialåtervinning ska öka, speciellt för smått elavfall.
- **Nedskräpning:**
Nedskräpningen ska minska i städer, i naturområden och längs kuster.

Resurshushållning i livsmedelskedjan

- **Minskat matavfall:**
Matavfallet ska minska.
- **Återvinning av växtnäring och energi från matavfall:**
Senast år 2018 ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.

Avfallsbehandling

- **Bilskrotning:**
Alla uttjänta fordon ska lämnas till auktoriserad bilskrotare och sanering och demontering av uttjänta fordon ska förbättras.
- **Nedlagda deponier:**
Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda deponier ska minska. Alla kommuner och länsstyrelser ska ha identifierat, inventerat och riskklassat alla nedlagda deponier. Kontroll av utsläpp till luft från avfallsförbränning Anläggningar som förbränner avfall⁵² ska ha kontinuerlig provtagning av utsläpp av dioxiner och furaner.
- **Bränder i avfallslager:**
Allt avfall ska lagras och kontrolleras på ett sådant sätt att bränder i avfallslager inte uppstår.

Illegal export av avfall till andra länder

Det ska inte förekomma några illegala transporter av avfall från Sverige.

Naturvårdsverket har påbörjat arbetet med nästa avfallsplan som ska gälla 2018-2023. Förslaget, som också ska innehålla nästa avfallsförebyggande program, ska presenteras i början av 2017.

3.5 Lagar och förordningar

Avfallsplaneringen såväl som avfallshanteringen styrs av ett antal lagar och förordningar, varav de viktigaste är Miljöbalken 15 kap (SFS 1998:808) och Avfallsförordningen (SFS 2011:927).

Även på EU-nivå finns bestämmelser som i högsta grad påverkar avfallshanteringen i Sverige.

EUs avfallsdirektiv

I artikel 4 i direktivet om avfall (2008/98/EG) presenteras en prioriteringsordning för avfallshanteringen. Syftet med hierarkin är att främja miljön som helhet. Genom avfallshierarkin fastställs en prioriteringsordning för vad som allmänt utgör det totalt sett bästa miljöalternativet inom lagstiftning och politik på avfallsområdet. Den så kallade avfallstrappan gäller för alla medlemsländer.

1. Förhindra att avfall uppstår
2. Återanvändning
3. Återvinning
4. Energiåtervinning
5. Deponering

Vidare anges att den som orsakar avfallet också ska bekosta hanteringen. Särskilda direktiv har också utfärdats för olika delar av avfallsområdet, till exempel för deponering, farligt avfall och elavfall.

Miljöbalken

Enligt 15 kapitlet i Miljöbalken är kommunen ansvarig för avfall från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet, inom kommunen. Ansvaret omfattar insamling, transport och behandling.

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som innehåller en avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshandling. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. De lokala föreskrifterna ska ange under vilka förutsättningar fastighetsinnehavare eller nyttjanderätts-havare själva får ta hand om sitt hushållsavfall. Renhållningsordningen ska antas av kommunfullmäktige.

En översyn av 15 kapitlet i Miljöbalken pågår. Bland annat avses avfallshierarkin införlivas i lagen.

I Miljöbalkens 6 kapitel finns bestämmelser om miljöbedömning och miljökonsekvens-bedömning av avfallsplaner.

Lag om skatt på avfall

År 2000 infördes skatt på avfall som deponeras. Skatten uppgår från och med år 2015 till 500 kr per ton.

Skatt på avfallsförbränning

En statlig utredning är tillsatt för att utreda ifall skatt på förbränning av hushållsavfall ska återinföras. En sådan skatt fanns mellan 2006 och 2010. Syftet med skatten var att stimulera till ökad materialåtervinning.

Förordningen om deponering av avfall

Förordningen (SFS 2001:512) innebär att det är förbjudet att deponera organiskt avfall. I begreppet organiskt avfall innefattas allt som består av organiskt kol, d v s bl a trä, papper och plast.

Förordningar om producentansvar för förpackningar och returpapper

I förordningar om producentansvar för förpackningar (SFS 2014:1073) och returpapper (SFS 2014:1074) anges bl a att producenterna (vilket inkluderar importörer och försäljare) ska se till att det finns insamlingssystem för förpackningar och papper. Avfallsplanen ska också innehålla särskilda avsnitt om förpackningar och returpapper.

En statlig utredning redovisades i mars 2016, som föreslog ändringar i producentansvaret. Inga ändringar i producentansvarsförordningen har ännu aviserats.

Föreskrifter och allmänna råd om innehållet i en kommunal avfallsplan

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2006:6) Finns anvisningar för vad en avfallsplan ska innehålla. Hur avfallsplanen ska arbetas fram är inte reglerat, även om det rekommenderas att samverkan sker mellan kommuner,

Sammanfattning av lagar, förordningar och föreskrifter som styr och reglerar kommunernas och industrins hantering av avfall

SFS 1998:808	Miljöbalken
SFS 2010:900	Plan- och bygglagen
SFS 2011:927	Avfallsförordningen
SFS 2014:1073	Förordningen om producentansvar för förpackningar
SFS 2014:1074	Förordningen om producentansvar för returpapper
SFS 1994:1236	Förordningen om producentansvar för däck
SFS 2007:185	Förordningen om producentansvar för bilar
SFS 2008:834	Förordningen om producentansvar för batterier
SFS 2000:208	Förordningen om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer
SFS 2014:1075	Förordning om producentansvar för elutrustning
SFS 1999:673	Lag om skatt på avfall
SFS 2001:512	Förordningen om deponering av avfall
SFS 2013:319	Förordning om utvinningsavfall
NFS 2004:10	Föreskrifter om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall
NFS 2004:4	Hantering av brännbart avfall och organiskt avfall

4. Mål och åtgärder i Arjeplogs kommun

4.1 Mål för avfall som kommunen ansvarar för

Kommunen ansvarar för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt farligt avfall från hushåll. Kommunen har dessutom ett informationsansvar gentemot hushållen. De mål som formulerats nedan rör sådant avfall som kommunen har rådighet över.

- Mål:** Till år 2018 ska mängden felsorterat avfall för fraktionerna förpackningar, farligt avfall samt deponirest ej överstiga för förpackning 20 %, för farligt avfall 0,2 % samt för deponirest ej överstiga 2 %
- Åtgärd: Informationsinsatser
 Ansvarig: Avfallsenheten
 Tidplan: Senast 2018
- Åtgärd: Genomföra plockanalyser, analysera statistiken från FTIAB.
 Ansvarig: Avfallsenheten
 Tidplan: Vart tredje år 2018, 2021 osv.
- Mål:** Avloppsslam ska omhändertas och återanvändas.
 Åtgärd: Genom att tillverka anläggningsjord som avsätts i närområdet
 Ansvarig: Avfallsenheten/ VA-enheten
 Tidplan: Kontinuerligt.
- Mål:** Kommunen ska arbeta för att inom en två årsperiod vända den ökande trenden av säck- och kärlavfall per person.
 Åtgärd: Informationsinsatser
 Ansvarig: Avfallsenheten
 Tidplan: 2019
- Mål:** År 2020 ska mängden säck och kärl avfall per person minskat med 5 % jämfört med år 2015.
 Åtgärd: Informationsinsatser
 Ansvarig: Avfallsenheten
 Tidplan: 2020
- Mål:** Till år 2017 ska mätning och dokumentation av matsvinn ha införts i de kommunala storköken. Både produktionssvinn och tallriksvinn. Även utveckling av mätmetoder ska genomföras.
- Åtgärd: Framtagande av mätmetoder och därefter årliga mätningar av matsvinnet
 Ansvarig: Kostenheten
 Tidplan: Senast år 2017 sedan löpande
- Mål:** Under 2017 ska en rimlig procentsats för minskning av matsvinn utarbetas för de kommunala primärverksamheterna Vård, Skola och Omsorg.
- Åtgärd: Genom information, utbildning och utvärdering av mätresultaten.
 Ansvarig: Kostenheten
 Tidplan: Senast 2017
- Mål:** Senast år 2020 ska minst 15 % av hushållen ha hemkompostering av hushållsavfall.
 Åtgärd: Informera samtliga hushåll genom hemsida och miljöalmanacka.
 Ansvarig: Avfallsenheten /Miljöenheten
 Tidplan: Årligen från 2017
- Åtgärd: Genom taxestyning stimulera till hemkompostering.
 Ansvarig: Tekniska kontoret
 Tidplan: Löpande

Mål: Till år 2018 ska nöjdheten hos kunderna kartläggas
Åtgärd: Genomföra kundenkäter vart tredje år
Ansvarig: Avfallsenheten
Tidplan: Utföras under 2017 sedan vart tredje år

Åtgärd: Informera samtliga hushåll och verksamheter med hushållsavfall, genom miljöalmanacka och utskick
Ansvarig: Avfallsenheten
Tidplan: Årligen

Mål: Minska antalet undermåliga avloppsanläggningar.
Åtgärd: Årlig inventering av minst 10st fastigheter genomförs där avloppsanläggningar som är undermåliga ska åtgärdas.
Ansvarig: Miljöenheten
Tidplan: Årligen

4.2 Mål för avfall som kommunen inte ansvarar för

Kommunen har svårt att påverka hanteringen av det avfall som faller utanför dess ansvarsområde. Det går därför inte att ställa upp konkreta mätbara mål för detta avfall.

Mål: Farligt avfall ska sorteras, förvaras och hanteras på ett från miljö- och Hälsoskyddssynpunkt godtagbart sätt. Företagen i kommunen ska även ha god kunskap om vad farligt avfall är och hur det ska hanteras.
Åtgärd: Informationsinsatser
Ansvarig: Avfallsenheten
Tidplan: Kontinuerligt

Åtgärd: Riktad tillsyn
Ansvarig: Miljöenheten
Tidplan: Kontinuerligt.

Åtgärd: Vid miljötillsyn av miljöfarliga verksamheter samt tillsyn vid livsmedelsanläggningar ska ett fokusområde vara avfallshantering.
Tillsynen ska bl.a. omfatta förvaring, hantering och sortering avfall.
Ansvarig: Miljöenheten
Tidplan: Kontinuerligt

Mål: Avfallsenheten och representanter från Förpacknings- och tidningsinsamlingen håller gemensamt samråd kring utformning av insamling, information och skötsel minst en gång per år.
Åtgärd: Årliga samrådsmöten.
Ansvarig: Avfallsenheten
Tidplan: Kontinuerligt.

Mål: Allmänna platser och naturmiljön är inte nedskräpade.
Åtgärd: Utplacering av sopkorgar på lämpliga ställen
Ansvarig: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Tidplan: Kontinuerligt.

Åtgärd: Undersöka möjligheten att utöka hämtningsrutterna för att göra det möjligt för fler fritidshus att ansluta sig till sophämtningen
Ansvarig: Avfallsenheten
Tidplan: Kontinuerligt.

Mål:	Slam från avloppsreningsverk ska hålla sådan kvalitet att riktvärden för metaller och bioackumulerande organiska ämnen ligger under gällande gräns- och riktvärden.
Åtgärd:	Analyser avseende innehållet av bioackumulerande organiska ämnen (dioxin, sccp, pfos, PCB7 och BDE-209) ska genomföras i slammet för att bättre kunna planera kommande insatser för att eventuellt kunna minska värden.
Ansvarig:	VA-enheten
Tidplan:	År 2017
Åtgärd:	Årliga analyser avseende innehållet av pH, totalfosfor, totalkväve, ammoniumkväve och metaller (Cd, Pb, Cu, Cr, Hg, Ni och Zn)) ska genomföras i slammet
Ansvarig:	VA-enheten
Tidplan:	Kontinuerligt

5 Förebyggande arbete

Kommunen har små möjligheter att påverka konsumtionen i samhället och därmed mängden avfall som uppstår. Kommunen har inte heller rådighet över mängden förpackningar som används eller hur de återanvänds eller återvinns. Kommunen kan och bör dock påverka genom att gå ut med information som kan bidra förebyggande.

6 Inverkan på miljön

Miljöbedömning

Den miljöbedömning som ska göras för alla kommunala planer och program enligt miljöbalken har resulterat i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som bifogas i bilaga 8 och sammanfattas nedan.

Avfall och avfallsanläggningar har ofta en betydande påverkan på miljön. I denna avfallsplan bedöms inte anläggningars miljöpåverkan, utan endast den påverkan som förslagen till åtgärder och förändringar kan ha. Bedömningarna i MKB:n utgår därvid från den förra avfallsplanen som ett nollalternativ.

Miljökonsekvenser av lokala mål

De lokala mål som sätts upp i avfallsplanen gäller bättre sortering av avfall, ökad hemkompostering, att hushållens kunskap om hur man bör hantera avfallet samt att avfallshanteringen i kommunala fastigheter och anläggningar ska förbättras. Dessutom finns mål om att slam från enskilda brunnar och reningsverk ska hålla god kvalitet och avloppsslammet ska omhändertas och återanvändas, t.ex. genom att tillverka anläggningsjord som avsätts i närområdet.

Målen bedöms genomgående ha en positiv påverkan på miljön, särskilt ambitionen att avfallet ska sorteras rätt och hemkomposteringen ska öka. Även ökade kunskaper hos hushållen är positivt för miljön. Nyttjande av slam för produktion av anläggningsjord ger positiv effekt för miljön genom minskade transporter.

Miljökonsekvenser av planerade åtgärder

I avfallsplanen finns ett antal planerade åtgärder uppräknade, framför allt för hushållsavfall. Det handlar bland annat om att genom hemkompostering öka andelen organiskt avfall som komposteras så att växtnäring och organiskt material kan återgå till det naturliga kretsloppet. Detta bedöms vara positivt från miljösynpunkt.

Kunskap kring sortering och handhavande av avfall i alla leden från producent till slutanvändare bedöms vara en väldigt viktig del i arbetet kring avfall och målen att minska avfallens påverkan av människors miljö och hälsa. I detta avseende bedöms just målen kring spridning och ökandet av kunskap bland kommunens alla innevånare vara av högsta vikt.

Hur den totala miljöpåverkan från avfallet utvecklas de kommande åren beror till största delen på hur konsumtionen i samhället utvecklas.

7 Information och kommunikation

Samråd

Förslag till renhållningsordning bestående av avfallsplanen och renhållningsföreskrifter har kungjorts i Piteå-Tidningen och Norra Västerbotten den 2016-09-30 samt kommunernas hemsida. Därefter har renhållningsordningen varit utställd på kommunkontoren i Arvidsjaur och Arjeplog under 3 veckor. Berörda och intresserade har då haft tillfälle att lämna synpunkter på renhållningsföreskrifterna och avfallsplanerna till kommunerna. **X synpunkt har inkommit från XXXXXX.**

Avfallsplanen har även skickats till Länsstyrelsen i Norrbottens län den 2016-10-03 för yttrande. Länsstyrelsen har den 2016-XX-XX, diariernr **XXX-XXX-XX**, yttrat sig.

Kommunen har därefter kompletterat avfallsplanen med de synpunkter som inkommit.

Bilaga 1. Begrepp och definitioner

Aerob behandling	Behandling av <i>bioavfall</i> med tillgång till syre, exempelvis <i>kompostering</i> .
Anaerob behandling	Behandling av <i>bioavfall</i> utan tillgång till/tillförsel av syre, exempelvis <i>rötning</i> .
Avfall	Varje föremål, ämne eller substans som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med (se 15 kap 1 § Miljöbalken).
Avfallshantering	Verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, <i>återvinning</i> och <i>bortskaffande av avfall</i> (se 15 kap 3 § Miljöbalken).
Bioavfall	Biologiskt lätt nedbrytbart avfall, d v s den del av det <i>organiska avfallet</i> som på begränsad tid kan brytas ner i biologiska processer, exempelvis mat- och trädgårdsavfall (jämför <i>organiskt avfall</i>).
Biogas	Gas som bildas vid syrefri nedbrytning av biologiskt material, huvudsakligen bestående av metan och koldioxid.
Biologisk behandling	Återvinning av humus, näringsämnen och/eller energi ur <i>bioavfall</i> genom <i>aerob</i> eller <i>anaerob</i> behandling.
Bortskaffande	Sådana förfaranden som anges i bilaga 3 till Avfallsförordningen, (2011:927) bl a deponering.
Brännbart avfall	Sådant <i>avfall</i> som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat (se Avfallsförordningen 5 §).
Bygg- och rivningsavfall	<i>Avfall</i> som uppkommit vid ny-, till- eller ombyggnad, renovering eller rivning av byggnad.
Deponi	Kontrollerat upplag för <i>avfall</i> som inte avses flyttas (se avfallsförordningen 5 §).
Deponigas	Biogas som bildas i en <i>deponi</i> .
Elektriskt och elektroniskt avfall	<i>Avfall</i> från elektriska och elektroniska produkter inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som haft en elektrisk eller elektronisk funktion. Omfattas av <i>producentansvar</i> . (se Avfallsförordningen 8 § och Förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter 2005:209).
Energiåtervinning	Tillvaratagande av el/värme som alstras i en anläggning för avfallsförbränning eller av gas från organiska ämnen, t ex i en <i>röttningsanläggning</i> eller på en <i>deponi</i> .
Farligt avfall	<i>Avfall</i> som har en eller flera farliga egenskaper, t ex giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt. Formellt sett avfall som är markerat med * i bilaga 4 till Avfallsförordningens 12 §.
Fastighetsnära insamling	Insamling på eller i direkt anslutning till de fastigheter där <i>avfallet</i> uppkommit.
Grovsopor/grovavfall	<i>Hushållsavfall</i> som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl (se 5§ NFS 2004:4).
Hushållsavfall	<i>Avfall</i> som kommer från hushåll och avfall från annan verksamhet som till sin typ eller sammansättning liknar det avfall som kommer från hushåll (se Miljöbalken 15 kap 2 §).
Icke brännbart avfall	<i>Avfall</i> som inte kan förbrännas även om energi tillförs, exempelvis sten, metaller.
Insamling	Uppsamling, sortering eller blandning av <i>avfall</i> för vidare transport (se Avfallsförordningen 4 §).
Kompostering	Biologisk hantering där biologiskt avfall bryts ner under förbrukning av syre (jämför <i>rötning</i>).
Källsortering	Sortering eller separering av avfall på samma plats där avfallet uppkommit, t ex i

	hushållet.
Kärl- och säckavfall	Den del av <i>hushållsavfallet</i> som uppstår i hushållet och läggs i kärl eller säck, d v s exklusive avfall till <i>materialåtervinning</i> , <i>grovavfall</i> och <i>farligt avfall</i> .
Lakvatten	Vätska som rinner genom, tränger ut ur eller innehålls av <i>avfall</i> under deponering, mellanlagring eller transport.
Lättnedbrytbart avfall	<i>Avfall</i> som lämpar sig för <i>kompostering</i> eller <i>rötning</i> .
Matavfall	Livsmedelsavfall från livsmedelskedjan (hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustrin) som av kommersiell eller annan orsak inte gått till konsumtion.
Materialåtervinning	Se <i>återvinning</i> .
Miljöstation	Mindre anläggning för mottagning av hushållens <i>farliga avfall</i> , ofta placerad invid en bensinstation eller förlagd till en <i>återvinningscentral</i> .
Organiskt avfall	<i>Avfall</i> som innehåller organiskt kol, exempelvis biologiskt avfall och plastavfall (jämför bioavfall) (se Avfallsförordningen 3 §).
Producent	Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning (varuproducent) eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar <i>avfall</i> som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl (avfallsproducent) (se Miljöbalken 15 kap 4 §).
Producentansvar	<i>Producenters</i> ansvar för vissa utpekade produkter under hela dess livscykel inklusive design, produktion och omhändertagande som <i>avfall</i> .
Rötning	<i>Anaerob</i> (syrefri) behandlingsmetod för <i>bioavfall</i> där <i>biogas</i> bildas (jämför <i>kompostering</i>).
Tillsyn	Kontroll från myndighet över verksamhet som bedriver viss verksamhet, särskilt miljöfarlig sådan.
Täckning	Material på <i>deponi</i> , ofta i flera lager, för att dränera <i>lakvatten</i> , förhindra regnvatten att tränga ner och ibland för att hindra avfallet att blåsa iväg. Mellantäckning läggs mellan lager av avfall, sluttäckning i ett tjockare lager överst, ibland med en avslutande plantering.
Verksamhetsavfall	Avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess. I en verksamhet kan det uppstå både med hushållsavfall jämförligt avfall och annat avfall än hushållsavfall.
Återanvändning	En åtgärd som innebär att en produkt eller komponent som inte är avfall används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var byggd för.
Återvinning	En avfallshantering som beskrivs i bilaga 2 till Avfallsförordningen eller som på annat sätt innebär att avfallet kommer till nytta som ersättning för annat material eller förbereds för att komma till sådan nytta eller en avfallshantering som innebär förberedelse för återanvändning.
Återvinningscentral, ÅVC	Bemannad större anläggning för mottagning av grovavfall, trädgårdsavfall, el-avfall, farligt avfall etc. Ibland även med verksamhet för återanvändning.
Återvinningsstation, ÅVS	Obemannad mindre anläggning för mottagning av förpackningar och returpapper.

Källa: Avfall Sverige – Ordlista

Bilaga 2. Nulägesbeskrivning

Befolkning och näringslivsstruktur

Arjeplogs kommun är till ytan mycket stor men med liten och dessutom minskande folkmängd. I Arjeplog bor 2887 personer (2015-12-31) fördelade på cirka 1 700 hushåll. Kommunen har en yta av ca 12 945 km² och gränsar till Jokkmokk, Arvidsjaur, Sorsele och Norge. En mycket hög andel av hushållen i Arjeplog, 75 %, bor i småhus.

Den största delen av befolkningen är koncentrerad till centralorten.

Näringslivet i Arjeplog har sedan länge varit baserat på gruvnäring (Laisvall), skogsbruk, besöksnäring, renskötsel och offentlig verksamhet med bland annat bilregistret. Gruvan i Laisvall är numera nedlagd och skogsindustrin har minskat kraftigt i omfång.

IT-relaterad verksamhet och biltestverksamhet utgör växande branscher i kommunen. Ett antal biltestföretag har egna markanläggningar. Lokala entreprenörer servar andra stora internationella biltestföretag med isbanor mm.

I kommunen finns sex samebyar som bedriver renskötsel i huvudsak mellan Pite och Skellefte älvdalar, från kusten upp till norska gränsen. Ett renslakteri finns i Stenudden samt ett slakteri i Båtsjaur.

Såväl biltestverksamheten som turismen gör att antalet människor som befinner sig i kommunen varierar stort över tiden.

Det finns uppskattningsvis cirka 1100 fritidshus i Arjeplogs kommun.

Dagens avfallshantering

Organisation

Avfallshanteringen i Arjeplogs kommun sorterar under kommunstyrelsen ansvar. Praktiskt sköts avfallshanteringen av tekniska enheten. Miljö och räddningsnämnden utövar tillsynen.

Arjeplogs kommun har sedan flera år ett samarbete med Arvidsjaur på avfallsområdet, med bland annat gemensamma upphandlingar. All insamling och transport sköts av en entreprenör.

Omsättningen var år 2015 5,2 miljoner kronor per år för hushållsavfall och återvinningscentralens verksamhet.

Insamlingssystem

Varje hushåll som är anslutet till sophämtningen har ett kärl för avfallet, där 190 liter är standard men möjlighet finns att välja 80 l, 240 l eller 370 l. Hushållsavfallet samlas in varannan vecka och körs efter omlastning i Arvidsjaur som en fraktion till Bodens Energi för förbränning i kraftvärmeverk.

Möjlighet finns till egen kompostering. Det ekonomiska incitamentet är reducerad avgift för hämtning.

Icke brännbart avfall lämnas vid Återvinningscentral för transport till Piteå där det deponeras. Under 2015 deponerades inget avfall. Grovavfall, farligt avfall och elektronikavfall lämnas till

Återvinningscentralen i Arjeplogs centralort. Farligt avfall kan också lämnas vid miljöstationer i Jäkkvik, Laisvall, Adolfström, Slagnäs och Mellanström.
 Latrin i kärl köpt från Tekniska enheten hämtas om det placeras längs sopbilens färdväg.
 Latrinet levereras tillsammans med hushållssoporna till Boden för förbränning.

Avfallsmängder som kommunen ansvarar för (ton)

	Material återvinning	Biologisk behandling	Förbränning med energiutvinning	Deponering	Annan behandling	Totalt
Kärl- & säckavfall, latrin	0	0	1100	0	0	1100
Grovavfall*	0	0	1000	0	0	1000
Matavfall	0	0	0	0	0	0
Slam**	0	0	0	0	30	30
Farligt avfall	0	0	0	0	71	71
Småbatterier	0	0	0		0,12	0,12
Summa	0	0	2100	0	101,12	

*I grovavfallet ingår avfallsflödet över ramp på ÄVC. Siffran är osäker.

** Endast slam från enskilda brunnar samt fettavskiljare, våtvikt.

Tabell 1. Sammanställning av avfallsmängder som omfattas av kommunalt renhållningsansvar i Arjeplogs kommun år 2015, ton.

Producentansvarsavfall & Farligt Avfall

Uppgifterna kommer från Arjeplogs kommuns miljörapport, utom för pappersförpackningar inkl well, där uppgift från FTI använts. I kommunens egna siffror ingår well från företag. Se sammanställning i tabell 2 på nästa sida.

Materialslag	ton	kg/inv	Riksgenomsnittet
Retur material			
Retur kart+well	93	32,21	13,51
Tidningar	98	33,95	26,24
Glas	89	30,83	19,93
Hårdplast	54	18,70	6,08
Metall	15,00	5,20	1,58
Däck	53,02	18,37	
Farligt och annat avfall			
Kylmöbler	17,65	6,11	
Vitvaror	14,206	4,92	
Spillolja	11,85	4,10	
Oljefilter	1,016	0,35	
Hydraulslang m. olja	0,602	0,21	
Färg o annat	6,232	2,16	
Övriga Kemikalier	0,546	0,19	
Bekämpningsmedel(inkl aerosol)	0,042	0,01	
Gastuber, Gaser(inkl. brandsläckare)	0,585	0,20	
Lysrör+Lågenergi	0,815	0,28	
Glödlampor	0,149	0,05	
Aerosoler	0,566	0,20	
Fordonsbatteri	17,9	6,20	0,34
Små Batterier	0,12	0,04	
Lab kemikalier	0,144	0,05	

Tabell 2. Sammanställning av insamlat i Arjeplogs kommun år 2015.

Övrigt avfall som kommunen inte ansvarar för

Kommunen har inget hanteringsansvar för avfall som inte är hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall, så kallat branschspecifikt avfall. I Arjeplog utgörs det av avfall framför allt följande branscher (indelning enligt Naturvårdsverket):

1. Jordbruk, jakt och skogsbruk
4. Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksframställning
6. Trävarutillverkning
15. Byggverksamhet
16. Tjänster
19. Avloppsrening, avfallshantering, renhållning och liknande

Behandlingsanläggningar

I Arjeplogs kommun finns följande tillståndspliktiga anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall: kommunala reningsverket i Arjeplog, miljöstationer för mottagning av farligt avfall i Arjeplog, Laisvall, Adolfström, Jäckvik, Slagnäs och Mellanström, mellanlager för kompost, jord mm och uppläggning av inert material i Arjeplog, samt Arjeplogs slamdeponi, som numera inte används utan är under sluttäckning.

Renslakteriet i Stenudden producerar ca 25 ton animaliska biprodukter per år, från ren och älg. Det omhändertas lokalt genom kombinerad nedgrävning/kompostering. Även Luokta Mavas sameby tar hand om renslaktavfall själva, genom nedgrävning. Mängderna är relativt små.

Slakteriet i Båtsjaur är nystartat och drivs av företaget Swodok AB. Producerar en mindre mängd animaliska biprodukter från ren, älg och fisk. Ren och älg köps in som färdig slaktkropp och restprodukter skickas tillbaka till leverantör. Fisk köpes in som färdig filead produkt och ger inte upphov till restprodukter.

Se vidare i bilaga 6.

Bilaga 3. Måluppföljning av den tidigare avfallsplanen.

Avfallsplan 2008

I den förra avfallsplanen från år 2008 finns mål och visioner inskrivna. Merparten av målen är mätbara och tidsbestämda. Kopplat till målen finns ett handlingsprogram med ett antal åtgärder, nedan angivna med kursiv stil.

- *Till år 2012 ska 100 % av hushållsavfallet vara rätt sorterat.*
Målet är ej uppfyllt och bedöms inte heller vara genomförbart då 100 % rätt sortering aldrig går att uppnå. Dock så syns en svag trend vid jämförelse mellan plockanalyserna som genomfördes under 2008, 2010 samt 2015. Mängden farligt avfall har minskat från 2008 års resultat med 0,4 %, dock ökat från landsbygden, dock endast 0,1% vilket bedöms vara inom felmarginalen. Mängden deponirest har minskat med 1 %. Mängden tidningar och förpackningar av papper och plast har minskat med ca 5 % dock så har mängden bioavfall ökat något. Det avfall som sorterades vid plockanalysen innehåller dock viss mängd avfall från verksamheter vilket kan misstänkas påverka resultat.
  - *Kommunen ska verka för att hitta lokala lösningar för sluthantering av icke farligt avfall.*
Målet är ej uppfyllt. Gällande lagstiftning kring deponier omöjliggör ekonomiskt och praktiskt försvarbart utförande av deponering av avfall. Tanken bakom målet var att finna möjligheter till deponering av avfall för små och glesbefolkade inlands- och fjällkommuner med enorma avstånd.
  - *Till år 2012 ska 35% av matavfallet återvinnas genom biologisk behandling, huvudsakligen genom egen kompostering.*
Målet är ej uppfyllt. Nuvarande komposteringsgrad för hemkompost ligger på ca 12 % sett till antalet anmälda hemkomposter mot för totala antalet sopkärlsabonnemang. Dock så misstänks slutliga andelen hemkompostering av bioavfall vara något lägre då inga regelbundna kontroller genomförs samt att det vid enstaka tillfällen har kunnat påvisas bioavfall i kärl för restavfall på fastigheter där hemkompostering har varit anmält.
  - *Senast år 2009 ska minst 90% av invånarna ha kunskap om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras.*
Målet kan misstänkas vara ej uppfyllt. Dock saknas kartläggning kring kunskapsnivån bland invånarna då inga undersökningar har genomförts. Men inte heller några riktade insatser för att öka kunskapen har genomförts för en berörda perioden.
- Till år 2012 ska minst 90% av kunderna vara nöjda med avfallshanteringen och hur lätt det är att lämna avfall.*
Målet kan misstänkas vara ej uppfyllt. Dock saknas kartläggning kring nöjdhet bland invånarna då inga undersökningar har genomförts. Men inte heller några riktade insatser för att öka kunskapen har genomförts för en berörda perioden.

- Till år 2012 ska slam från enskilda brunnar hålla sådan kvalitet att riktvärden för spridning på åkermark hålls. Minst 60% av fosforföreningarna i slam från enskilda brunnar återförs till produktiv mark.
Målet får ses som delvis uppfyllt då slammet från enskilda brunnar överlag uppfyller riktlinjerna, Dock så saknas produktiv mark inom kommunen i tillräcklig omfattning vilket gör att målet ej går att nå. Vidare upplevs ett starkt motstånd från flera instanser att nyttja slam som ersättning för normalt gödningsmedel.
- Senast år 2010 ska samtliga kommunala anläggningar och fastigheter vara genomlysta med avseende på avfallshanteringen och förbättringar ha införts där det är relevant.
Målet för ses som delvis uppfyllt då förbättringar har skett inom vissa verksamheter och anläggningar men det finns förbättringspotential.
- Till år 2009 ska fritidshusen ingå i abonnentregistren och debiteras grundavgift
Målet får ses som uppfyllt då uppskattningsvis 95% av beståndet ingår abonnentregistret och gjorde så vid utgången av 2009.
- Under år 2008 utreda införandet av viktbaserad taxa.
Målet är uppfyllt genom *** av utredningar kring viktbaserad taxa både från andra kommuner samt via branschorganisationen Avfall Sverige. Valet föll på att ej införa viktbaserad taxa då denna modell slår hårt mot bla. barnfamiljer men riskerar även att avfall hamnar "utanför tunnan" då detta direkt påverkar priser för abonnenten.

Bilaga 4. Förpackningsavfall och returpapper

Förpackningsavfall och returpapper samlas in via återvinningsstationer, utplacerade i samråd med Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI). I tabellen nedan framgår var återvinningsstationerna finns och vilken typ av förpackningsavfall som kan lämnas vid respektive station.

Åvs	Adress	Ort	Hårdplast	Mjuk plast	Metall	Glas	Kartong	Tidningar
Arjeplog, Drottninggatan	Drottninggatan 42	Arjeplog	x		x	x	x	x
Arjeplog, Lugnetvägen	Lugnetvägen	Arjeplog			x	x	x	x
Arjeplog, Medborgarhuset	Strömvägen 23	Arjeplog	x		x	x	x	x
Arjeplog, Skeppsviken	Hamngatan 5	Arjeplog	x		x	x	x	x
Arjeplog, Återvinningsgården (ÅVC)	Industrivägen 2	Arjeplog	x		x	x	x	x
Laisvall, Br. Sundströms	Gruvvägen 15	Laisvall	x		x	x	x	x
Slagnäs, Fotbollsplan		Slagnäs	x		x	x	x	x
Jäckvik Brandstation	Silveruddsvägen 6	Jäckvik	x		x	x	x	x

Skötsel och tömning av behållarna för förpackningsavfall och returpapper görs av FTIs entreprenörer. Samordningsentreprenör för Arjeplogs kommun är IL Recycling.

Kommunen har svårt att påverka mängden förpackningsavfall som uppstår i samhället och kan inte styra över hur förpackningsavfallet återanvänds eller återvinns. Kommunen kan dock verka för att mängden förpackningsavfall och returpapper minskar i de egna förvaltningarna, verksamheterna och fastigheterna. Det kan ske genom t ex översyn av den egna verksamheten och starkare styrning i upphandlingar och inköp.

Kommunen informerar hushållen om hanteringen av förpackningsavfall och returpapper genom att dela ut miljöalmanacka årligen samt på kommunens hemsida.

I Bilaga 2 framgår mängder insamlat avfall som faller under förpackningsavfall och returpapper.

Bilaga 5. Nedlagda deponier

Nedlagda deponier ska delas in i riskklasser enligt Naturvårdsverkets rapport 3857:

1. Mycket stor risk	Efterbehandling eller andra skyddsåtgärder behövs
2. Stor risk	Skyddsåtgärder kan behövas
3. Måttlig risk	Upplag där relativt enkla åtgärder behövs
4. Liten risk	Åtgärder bedöms inte nödvändiga

Uppgifter om en formell riskklassificering av de nedlagda deponierna i Arjeplog saknas. Enligt miljökontoret torde dock samtliga deponier vara av klass 4, utom Arjeplogs och Arjeplogs gamla (Östra Uddjaur och Östra Uddjaur 1:1), som kan vara klass 3-deponier. MIFO fas 1 klassning är beräknad att påbörjas under 2017.

Nedlagda deponier	Avfallsslag	Nedlagd år	Riskklass
Deponianläggning Jäckvik	Hushållsavfall/ Industriavfall	2000	4
Deponianläggning Gauto	Hushållsavfall	1997	4
Deponianläggning Mellanström	Hushållsavfall/ (Industriavfall)	2000	4
Deponianläggning Slagnäs	Hushållsavfall/ (industriavfall)	1995	4
Östra Uddjaur	Hushållsavfall	1979	3?
Östra Uddjaur 1:1	Hushållsavfall/ Industriavfall	2001	3?
Sadevägen	Slamdeponi	2000	
Laisvägen	Slamdeponi	2000	
Slagnäs	Slamdeponi	2000	
Gargaure	Slamdeponi	2001	
Björklidenvägen	Slamdeponi	2001	
Sädvajare	Slamdeponi	2001	
Biesseware	Slamdeponi	2001	
Arjeplog	Slamdeponi	Slutbehandling pågår för nedläggning	
Rävudden	Slaktavfallsgrop	Ca 1998-1999	
Laisvall avfallsdeponi		Ca 2001-2002	

Rävudden och Laisvall var privatägda deponier, övriga på listan var kommunalägda.

Bilaga 6. Anläggningar för behandling av avfall

Inom kommunen finns ett antal tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga anläggningar för behandling, återvinning eller bortskaffande av avfall. De är sammanställda nedan.

Anläggningens namn: Arjeplogs Återvinningsgård

SNI-kod: 90.005-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

SNI-kod: 90.005-4

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager annat avfall än farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Annat avfall än farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

SNI-kod: 90.002-4

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager av annat än FA

Typ av avfall som tas emot: Kompost, bark, matjord, jord, sten, asfalt, betong

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

SNI-kod: 90.003-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Slam, bark och aska

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

SNI-kod: 90.007-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Användning av avfall för anläggningsändamål

Typ av avfall som tas emot: Inert material

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: C-anläggning

Anläggningens namn: Laisvall miljöstation

SNI-kod: 90.005-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: C-anläggning

Anläggningens namn: Adolfström miljöstation

SNI-kod: 90.005-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: C-anläggning

Anläggningens namn: Jäckvik miljöstation

SNI-kod: 90.005-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: C-anläggning

Anläggningens namn: Slagnäs miljöstation

SNI-kod: 90.005-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: C-anläggning

Anläggningens namn: Mellanström miljöstation

SNI-kod: 90.005-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Mellanlager farligt avfall

Typ av avfall som tas emot: Farligt avfall från hushåll

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: C-anläggning

Anläggningens namn: Arjeplogs slamdeponi

SNI-kod: 90.004-2

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Deponering

Typ av avfall som tas emot: Ingen mottagning, sluttäckning pågår

Totalt mottagen avfallsmängd:

Anläggningens kapacitet:

Tillåten avfallsmängd enligt tillstånd: B-anläggning

Anläggningens namn: Arjeplogs Avloppsreningsverk

SNI-kod: 90.10 B

Metoder som används för återvinning eller bortskaffande: Behandling och rening av avloppsvatten från bebyggelse, kompostering.

Typ av avfall som tas emot: Avloppsslam+ externslam från enskilda tankar.

Totalt mottagen avfallsmängd: Bortfraktat ca 350ton/år (TS 20-25%)

1850 pe genomsnittlig månadsbelastning beräknad på inkommande prov och 70g BOD7
+ ca 30 ton oavvattnat slam från enskilda tankar.

Anläggningens kapacitet: 5400 pe (enligt beslut)

Bilaga 7. Prognoser

Befolkningsunderlaget i Arjeplog har minskat under åren och fortsätter att minska om än i något mindre takt. Prognoserna visar på fortsatt minskning, även om viss inflyttning sker. Åldersstrukturen i Arjeplog är dock sådan att kommunen har ett födelseunderskott. Enligt prognosen fortsätter folkmängden minska. Minskningen förväntas fortgå hela prognosperioden som sträcker sig fram till 2020.

Näringslivet har ändrat karaktär under senare år. Expansion sker inom biltestverksamheten medan de traditionella basnäringarna, skogsbruk, gruvdrift och renskötsel, minskar i betydelse eller helt har försvunnit.

För avfallshanteringen kommer detta framför allt att föra med sig ekonomiska konsekvenser, då det blir allt färre hushåll som ska dela på de fasta kostnaderna. Eftersom kommunen inte har några egna anläggningar för avfallshandling förutom återvinningscentralen och miljöstationerna, kommer det vikande befolkningsunderlaget inte att ha något drastiskt inflytande. Dock så uppmärksammas en trend där entreprenörpriser stiger i större utsträckning än vad som kan härledas till minskade volymer och inflationen.

Bilaga 8. Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Bakgrund

Enligt bestämmelserna i miljöbalken (1998:808, kap 6) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:6) ska avfallsplaner miljöbedömas, eftersom de oftast anger förutsättningar för kommande tillstånd för verksamheter eller åtgärder som innebär betydande miljöpåverkan.

I en avfallsplan anges ofta vilka verksamheter och åtgärder som kommunen anser ska utföras. Därmed anges förutsättningar för projekt och verksamheter som kan komma att behöva tillstånd.

Under arbetet med avfallsplanen har många olika mål och alternativa mål diskuterats i arbetsgruppen och med berörda enheter.

Avfallsplanens innehåll och syfte framgår av de första kapitlen. Redovisning av nuläget vad gäller avfallshanteringen framgår av bilaga 2.

Avfallsmängderna följs upp årligen. Plockanalyser och kundenkäter kommer att göras med vissa intervall. Hela planen kommer att följas upp vid nästa revidering.

Nollalternativ

Vid bedömningen av miljökonsekvenserna av mål och åtgärder har den förra avfallsplanen, som antogs 2008, använts som nollalternativ. De miljökonsekvenser som beskrivs nedan är de konsekvenser som de planerade åtgärderna bedöms få, jämfört med om de inte genomförs. Beskrivningen bedömer alltså inte miljökonsekvenserna av hela avfallshanteringen.

Miljökonsekvenser av avfallsplanens mål

Avfallsplanens giltighetstid är 2017-2020. Målen gäller till och med 2020.

- Till år 2018 ska mängden felsorterat avfall för fraktionerna förpackningar, farligt avfall samt deponirest ej överstiga, för förpackning 20 % för farligt avfall 0,2 % samt för deponirest ej överstiga 2 %.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Avloppsslam ska omhändertas och återanvändas.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan. Minskad miljöpåverkan, speciellt om transportarbetet därigenom minskas.

- Kommunen ska arbeta för att inom en två årsperiod vända den ökande trenden av brännbart hushållsavfall per person.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- År 2020 ska mängden säck och kärl avfall per person minskat med 5 % jämfört med år 2015.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Senast år 2020 ska minst 15% av hushållen ha hemkompostering av hushållsavfall.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan. Växtnäring och organiskt material kan tillgodogöras och hushållen kan minska inköp av konstgödsel och jordförbättringsmedel till trädgårdar. Transportarbetet minskar, såväl vad gäller sophämtning lokalt som fjärtransporter till behandlingsanläggningar.

- Till år 2018 ska nöjdheten hos kunderna kartläggas.

Miljöpåverkan: Ingen miljöpåverkan.

- Minska antalet undermåliga avloppsanläggningar.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Farligt avfall ska sorteras, förvaras och hanteras på ett från miljö- och Hälsoskyddssynpunkt godtagbart sätt. Företagen i kommunen ska även ha god kunskap om vad farligt avfall är och hur det ska hanteras.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Avfallsenheten och representanter från Förpacknings- och tidningsinsamlingen håller gemensamt samråd kring utformning av insamling, information och skötsel minst en gång per år.

Miljöpåverkan: Ingen miljöpåverkan. Däremot kan samråden resultera i en positiv miljöpåverkan kring återvinningsstationerna genom mindre nedskräpning mm.

- Allmänna platser och naturmiljön är inte nedskräpade.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Slam från avloppsreningsverk ska hålla sådan kvalitet att riktvärden för metaller och bioackumulerande organiska ämnen ligger under gällande gräns- och riktvärden.

Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

Miljökonsekvenser av de föreslagna åtgärderna

- Informationsinsatser
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan, om ökad information innebär förändrat beteende som innebär bättre hantering, bättre sortering och/eller högre återvinningsgrad.

- Riktad tillsyn
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan, om det innebär förbättrat beteende.

- Vid miljötillsyn av miljöfarliga verksamheter ska ett fokusområde vara avfallshantering. Tillsynen ska bl.a. omfatta förvaring, hantering och sortering avfall.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan, om det innebär förbättrat beteende

- Utplacering av sopkorgar på lämpliga ställen.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan, trots viss ökning av transportarbete.

- Undersöka möjligheten att utöka hämtningsrutterna för att göra det möjligt för fler fritidshus att ansluta sig till sophämtningen.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan, främst genom mindre nedskräpning och färre egna transporter. Motverkas delvis av ökat transportarbete för sophämtningsfordon. Det är viktigt att rutterna optimeras för att hålla körsträckorna så korta som möjligt.

- Årliga analyser innehållet av metaller och bioackumulerande organiska ämnen (dioxin, sccp, pfos, PCB7 och BDE-209), Bristfälliga anläggningar åtgärdas.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Genomföra plockanalyser, analysera statistiken från FTIAB.
Miljöpåverkan: Indirekt positiv miljöpåverkan, om mötena resulterar i bättre insamling och mindre nedskräpning

- Genom att tillverka anläggningsjord som avsätts i närområdet.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan.

- Till år 2017 ska mätning och dokumentation av matsvinn ha införts. Både produktionssvinn och tallriksvinn. Även utveckling av mätmetoder och utrustning
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan i en förlängning.

- Till år 2020 ska mängden matavfall vid de kommunala primärverksamheterna Vård, Skola och Omsorg minska med 10%
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan genom minskad resursanvändning samt minskade transporter.

- Informera samtliga hushåll genom hemsida och miljöalmanacka.
Miljöpåverkan: Indirekt positiv miljöpåverkan

- Genom taxestyrning stimulera till hemkompostering.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan. Växtnäring och organiskt material kan tillgodogöras och hushållen kan minska inköp av konstgödsel och jordförbättringsmedel till trädgårdar. Transportarbetet minskar, såväl vad gäller sophämtning lokalt som fjärrtransporter till behandlingsanläggningar.

- Årlig inventering av minst 10st fastigheter genomförs där avloppsanläggningar som är undermåliga ska åtgärdas.
Miljöpåverkan: Positiv miljöpåverkan

Sammanfattande bedömning av avfallsplanens miljöpåverkan

När man väljer strategi för avfallshanteringen är det viktigt att ha miljöaspekterna med i bedömningen. Det innebär bland annat att man måste beakta det totala transportarbetet, både lokala transporter och fjärrtransporter. Därigenom är det inte alltid självklart att prioritering enligt den s k avfallshierarkin alltid är rätt, d v s att i första hand förebygga, före återanvända, före materialåtervinna, energiåtervinna och i sista hand deponera.

Mängden avfall, såväl hushållsavfall som avfall från industriell verksamhet, hänger nära samman med konjunkturläget, då det vid högkonjunktur genereras mer avfall. Det övergripande målet för avfallshanteringen, att minska avfallens mängd och farlighet, går därför inte att nå enbart genom en avfallsplan. Åtgärder i avfallsplanen kan dock leda till att så mycket som möjligt av avfallet återvinns genom kompostering, materialåtervinning eller energiåtervinning. Mängden farligt avfall som sorteras på rätt sätt kan också påverkas, vilket är en mycket viktig aspekt ur miljöperspektiv.

För att avfallshanteringen ska fungera som planerat måste kommuninnevånare och företagare veta hur de ska sortera och lämna avfallet. Tillgängligheten är en mycket viktig aspekt. Det måste vara enkelt att göra rätt. Bra information är en förutsättning att man ska nå de resultat man strävar efter.

Informationsinsatser och liknande bedöms inte medföra någon direkt miljöpåverkan, men de kan bidra till förändrat beteende som indirekt påverkar.

Tillgänglighet och servicenivå måste som vid all annan kommunal verksamhet vägas mot de ekonomiska ramarna.

Sammanfattningsvis bedöms alla de åtgärder som finns med i planen leda till positiv miljöpåverkan.

Hur den totala miljöpåverkan från avfallet utvecklas de kommande åren beror till största delen på hur konsumtionen i samhället utvecklas.